

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIđI
Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkez M¼d¼rl¼đ¼

M¼RD¼M¼K-1 TESCİL RAPORU

T-52

ANKARA 2024

MÜRDÜMÜK-1 ÇEŞİT ADAYININ TESCİLİ HAKKINDA RAPOR

Mürdümük-1 Tarımsal Değerleri Ölçme (TDÖ) denemeleri; 2021 ve 2022 yıllarında kışlık olarak 1 aday ve 4 standart çeşit ile Manisa/Beydere, Kocaeli/Çayırova, Antalya/Aksu, Samsun/Tekkeköy ve Tekirdağ/Süleymanpaşa lokasyonlarında kurulmuştur. Her yıl elde edilen verilerle varyans analizi yapılmıştır.

Aday çeşit hakkında farklı lokasyonlardaki denemelerden elde edilen tane verimi ile bazı morfolojik ve teknolojik değerler dikkate alınarak bir değerlendirme yapılmıştır.

TDÖ denemeleri ile birlikte Farklılık, Yeknesaklık ve Durulmuşluk (FYD) testleri 2 yıl süre ile Ankara/Yenikent ve Manisa/Beydere lokasyonlarında yapılmış, her bir karakter için en uygun dönemde gözlemler alınmıştır. FYD testleri sonucu aday çeşidin kendi içinde üniform ve durulmuş olduğu tespit edilerek hakkında çeşit özellik belgesi düzenlenmiştir.

T-52; Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi'ne ait aday çeşidin 2 yıllık TDÖ denemeleri sonucunda aday ve standart çeşitlerin tane verimleri arasındaki istatistiksel fark %1 düzeyinde önemli bulunmuştur. Bu sonuçlara göre; aday çeşit, 172.8 kg/da tane verimi ile standart ortalama verimin (138.2 kg/da) % 25.0 ilerisinde verim değerine sahip olmuştur.

Tane üzerinden yapılan teknolojik analizlerde, ham protein % 31.4, ham selüloz % 5.5, kuru madde % 90.1, NDF % 23.4, ADF % 8.5, ADL % 0.2 ve NYD 327 değerlerini göstermiştir.

Karar Tescil Komitesininidir.

**Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon
Merkez Müdürlüğü**

Çizelge 1. 2021-2022 Yılı Mürdümük-1 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Tane Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Manisa/ Beydere	Kocaeli/ Çayırova	Samsun/ Tekkeköy	Antalya/ Aksu	Tekirdağ/ Süleymanpaşa	Genel Ortalama
1-Gap Mavisı (st)	332.1 a	156.0 bc	149.6 b	272.4 a	129.9a	208.0 b
2-Karadağ (st)	314.5 a	187.6 b	192.0 a	250.1 a	113.4 b	211.5 b
3-Gürbüz (st)	247.1 b	139.0 c	52.4 c	198.8 b	80.6 c	143.6 c
4-T-52	346.4 a	228.7 a	176.4 a	278.7 a	135.1a	233.1 a
F	**	**	**	**	**	**
VK (%)	12.7	15.5	13.5	12.3	7.1	13.6
AÖF	54.2	38.0	26.5	42.3	11.2	15.4

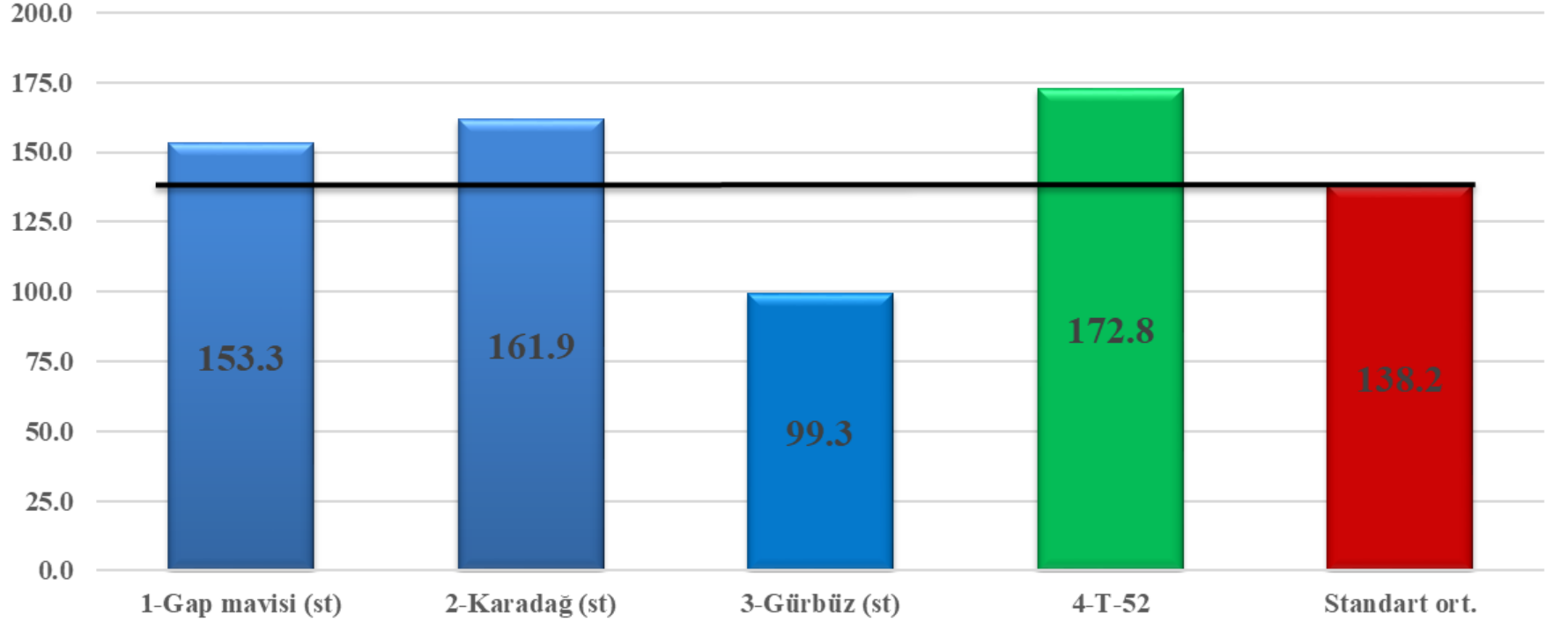
Çizelge 2. 2022-2023 Yılı Mürdümük-1 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Tane Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Manisa/ Beydere	Kocaeli/ Çayırova	Samsun/ Tekkeköy	Antalya/ Aksu	Tekirdağ/ Süleymanpaşa	Genel Ortalama
1-Gap Mavisı (st)	104.7 a	104.0 ab	126.9 b	95.4 c	61.6 a	98.5 b
2-Karadağ (st)	89.2 b	93.6 b	159.4 a	170.4 a	49.0 b	112.3 a
3-Gürbüz (st)	57.0 c	59.4 c	98.6 c	18.0 d	42.6 b	55.1 c
4-T-52	118.2 a	117.7 a	128.0 b	133.7 b	64.8 a	112.5 a
F	**	**	**	**	**	**
VK (%)	11.5	10.7	10.5	12.7	12.7	11.8
AÖF	14.7	13.8	18.6	18.3	9.5	6.3

Çizelge 3. Mürdümük-1 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri 2022-2023 Yılları Tane Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	2022					2023					Genel Ortalama	V.S.
	Manisa/ Beydere	Kocaeli/ Çayırova	Samsun/ Tekkeköy	Antalya/ Aksu	Tekirdağ/ Süleymanpaşa	Manisa/ Beydere	Kocaeli/ Çayırova	Samsun/ Tekkeköy	Antalya/ Aksu	Tekirdağ/ Süleymanpaşa		
1-Gap mavisi (st)	332.1	156.0	149.6	272.4	129.9	104.7	104.0	126.9	95.4	61.6	153.3 c	3
2-Karadağ (st)	314.5	187.6	192.0	250.1	113.4	89.2	93.6	159.4	170.4	49.0	161.9 b	2
3-Gürbüz (st)	247.1	139.0	52.4	198.8	80.6	57.0	59.4	98.6	18.0	42.6	99.3 d	4
4-T-52	346.4	228.7	176.4	278.7	135.1	118.2	117.7	128.0	133.7	64.8	172.8 a	1
F											**	
VK (%)											14.1	
AÖF											8.2	
Lok. Ort.	310.0	177.8	142.6	250.0	114.8	92.3	93.7	128.2	104.4	54.5	146.8	

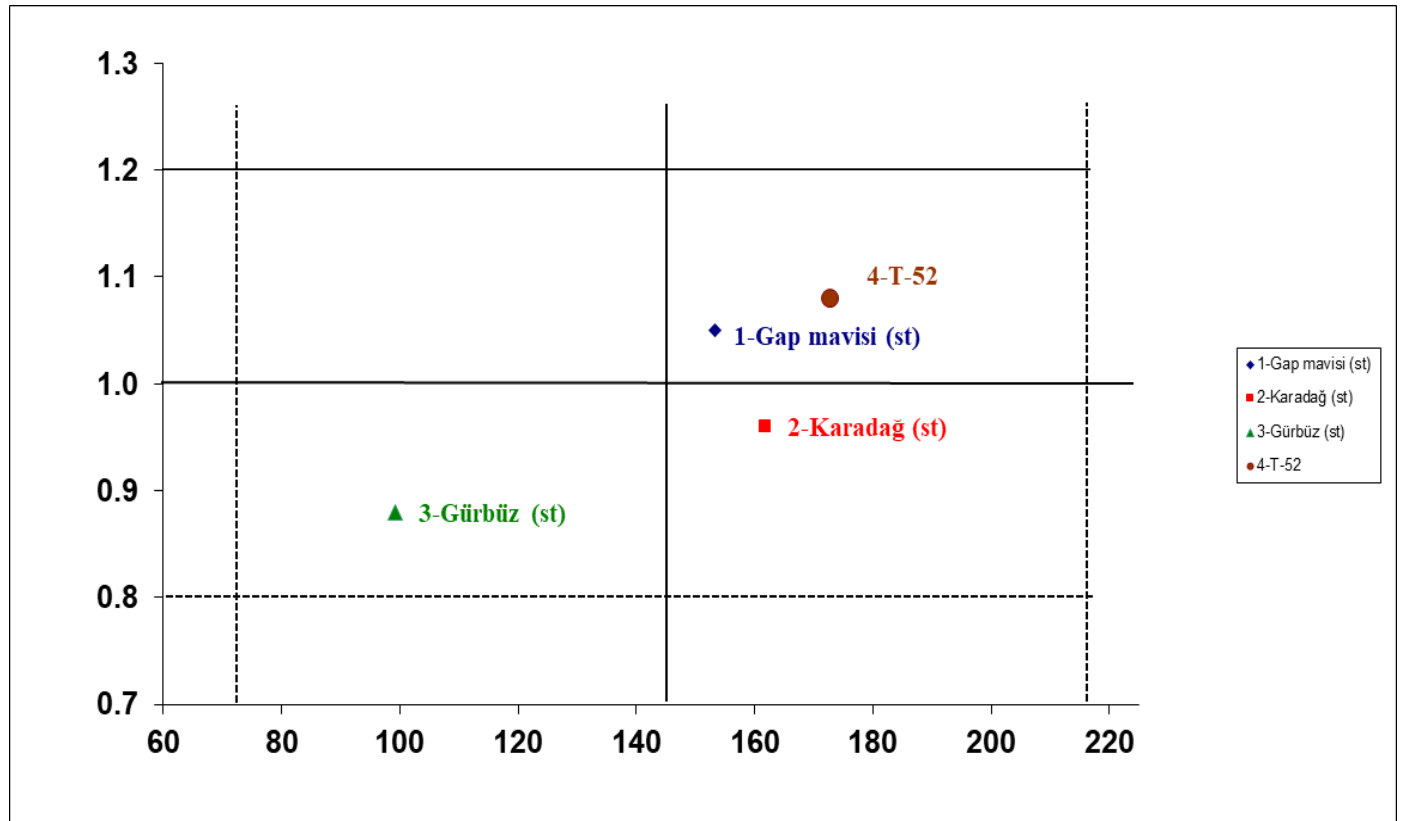
Grafik 1. 2022-2023 Yılı Mürdümük Tane Verim Grafiği

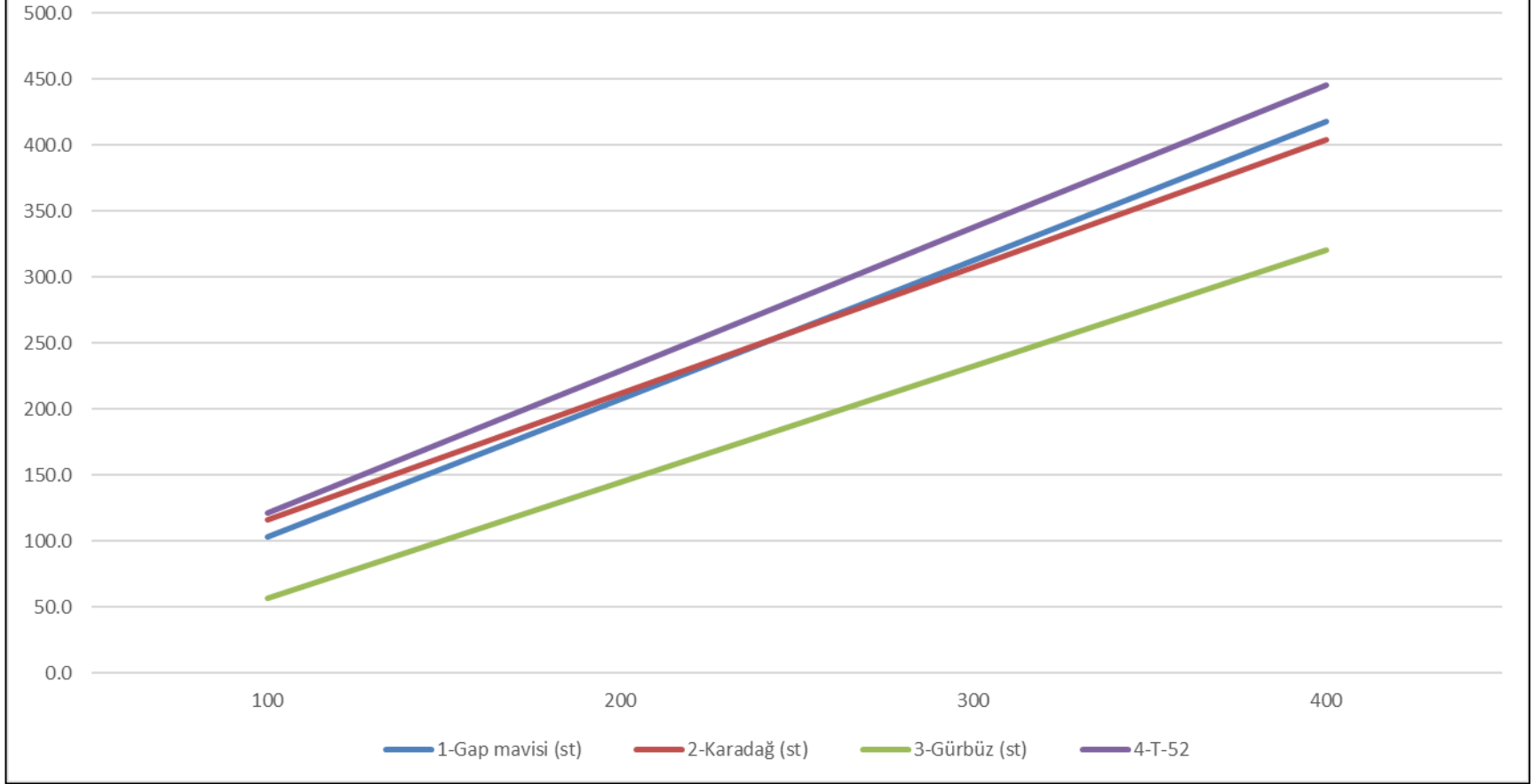
Çizelge 4. Mürdümük-1 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Tane Verim Sonuçlarına Ait Bazı Stabilite Parametreleri

Çeşitler	Ortalama Verim (kg/da)	b		a	V.K.	R ²
			sth+			
1-Gap mavisi (st)	153.3	1.05	0.05	-2.14	15.60	0.92
2-Karadağ (st)	161.9	0.96	0.06	19.90	18.70	0.86
3-Gürbüz (st)	99.3	0.88	0.05	-31.20	27.10	0.86
4-T-52	172.8	1.08	0.04	13.30	13.20	0.93
Genel ortalama	146.8					
Standart ortalama	138.2					

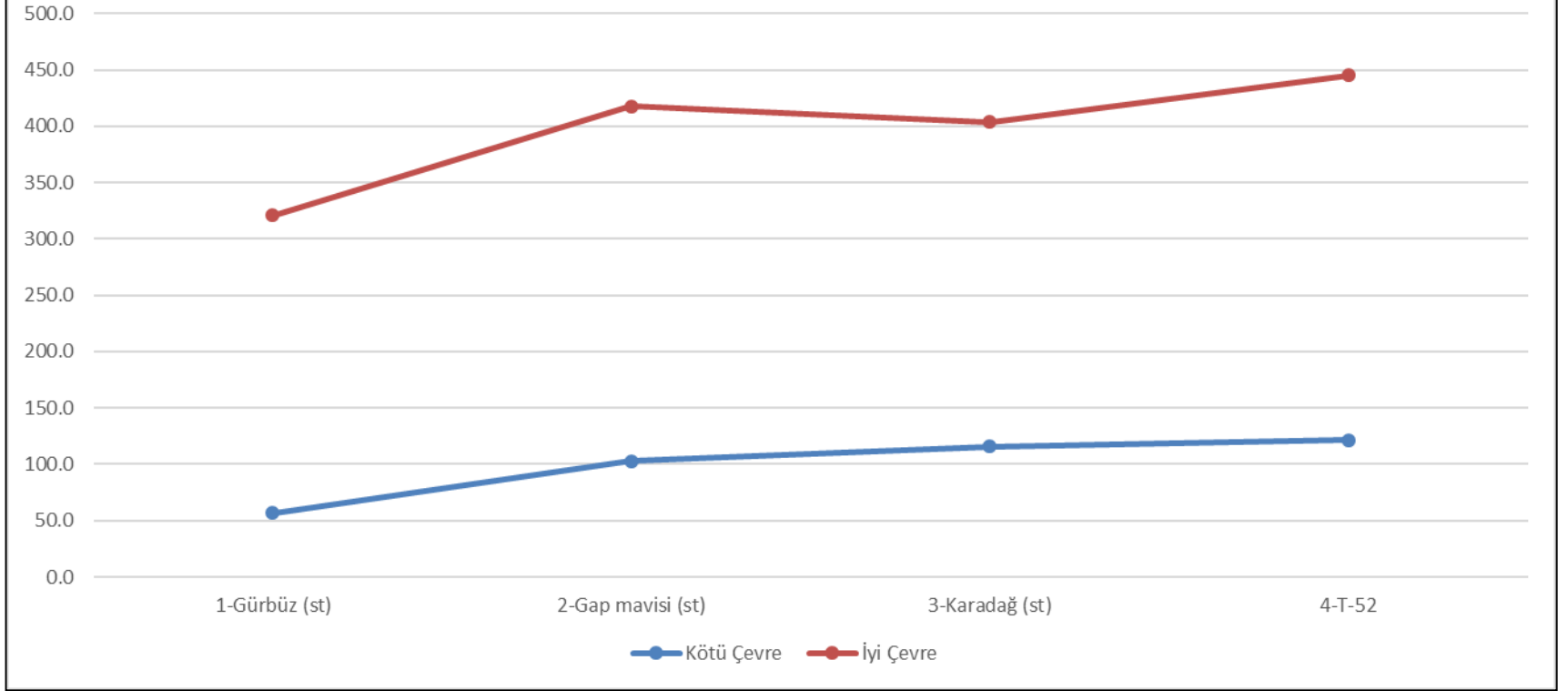
Grafik 2. Mürdümük-1 Tane Verimi Stabilite Grafiği

Grafik 3. Mürdümük Tane Verim Grafiği

Grafik 4. Mürdümük Tane Verim Grafiği

Çizelge 5. 2021-2022 Yılı Mürdümük-1 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri (Manisa-Beydere)

Çeşitler	Çiçeklenme Tarihi	Fizyolojik Olum Tarihi	Çiçek Rengi	Yatma Durumu (1-5)*	Kışa Dayanıklılık (%)	1000 Tane Ağırlığı (g)	Biyolojik Verimi (kg/da)	Tane Verimi (kg/da)	Kes Verimi (kg/da)	Hasat İndeksi (%)
1-Gap Mavisi (st)	17.04.2022	27.06.2022	Mavi	2	80	112.8	965.4	332.1	633.3	34.6
2-Karadağ (st)	17.04.2022	27.06.2022	Mavi	2	80	126.7	985.0	314.5	670.5	32.2
3-Gürbüz (st)	16.04.2022	23.06.2022	Mavi	2	80	94.0	881.2	247.1	640.9	28.0
4-T-52	18.04.2022	23.06.2022	Beyaz	2	80	179.3	1210.8	346.4	864.4	28.6

(*)1= dik, 2 = yarı dik, 3= orta, 4= yarı yatık, 5= yatık

Çizelge 6. 2021-2022 Yılı Mürdümük-1 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri (Kocaeli-Çayırova)

Çeşitler	Çiçeklenme Tarihi	Fizyolojik Olum Tarihi	Çiçek Rengi	Yatma Durumu (1-5)*	Kışa Dayanıklılık (%)	1000 Tane Ağırlığı (g)	Biyolojik Verimi (kg/da)	Tane Verimi (kg/da)	Kes Verimi (kg/da)	Hasat İndeksi (%)
1-Gap Mavisi (st)	10.05.2022	5.07.2022	Mavi	2	90	109.4	796.7	156.0	640.7	19.5
2-Karadağ (st)	8.05.2022	5.07.2022	Mavi	2	90	122.4	826.7	187.6	639.0	22.7
3-Gürbüz (st)	8.05.2022	5.07.2022	Mavi	2	90	92.1	763.3	139.0	624.3	18.2
4-T-52	7.05.2022	5.07.2022	Beyaz	2	90	183.6	796.7	228.7	568.0	28.6

(*)1= dik, 2 = yarı dik, 3= orta, 4= yarı yatık, 5= yatık

Çizelge 7. 2021-2022 Yılı Mürdümük-1 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri (Samsun-Tekkeköy)

Çeşitler	Çiçeklenme Tarihi	Fizyolojik Olum Tarihi	Çiçek Rengi	Yatma Durumu (1-5)*	Kışa Dayanıklılık (%)	1000 Tane Ağırlığı (g)	Biyolojik Verimi (kg/da)	Tane Verimi (kg/da)	Kes Verimi (kg/da)	Hasat İndeksi (%)
1-Gap Mavisi (st)	21.04.2022	29.06.2022	Mavi	1	99	136.4	1314.8	149.6	1165.2	11.6
2-Karadağ (st)	22.04.2022	1.07.2022	Mavi	1	98	147.6	1301.2	192.0	1109.2	15.5
3-Gürbüz (st)	17.04.2022	27.06.2022	Mavi	1	98	115.6	646.2	52.4	593.8	8.3
4-T-52	25.04.2022	1.07.2022	Beyaz	1	99	183.4	1497.6	176.4	1321.2	12.0

(*)1= dik, 2 = yarı dik, 3= orta, 4= yarı yatık, 5= yatık

Çizelge 8. 2021-2022 Yılı Mürdümük-1 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri (Antalya-Aksu)

Çeşitler	Çiçeklenme Tarihi	Fizyolojik Olum Tarihi	Çiçek Rengi	Yatma Durumu (1-5)*	Kışa Dayanıklılık (%)	1000 Tane Ağırlığı (g)	Biyolojik Verimi (kg/da)	Tane Verimi (kg/da)	Kes Verimi (kg/da)	Hasat İndeksi (%)
1-Gap Mavisi (st)	4.04.2022	1.06.2022	Mavi	2	90	91.0	786.06	272.4	513.62	34.8
2-Karadağ (st)	7.04.2022	1.06.2022	Mavi	2	90	101.1	787.5	250.1	537.36	32.0
3-Gürbüz (st)	4.04.2022	6.06.2022	Mavi	2	90	75.2	710.7	198.8	511.9	28.0
4-T-52	8.04.2022	8.06.2022	Beyaz	2	90	114.0	965.1	278.7	686.4	28.8

(*)1= dik, 2 = yarı dik, 3= orta, 4= yarı yatık, 5= yatık

Çizelge 9. 2021-2022 Yılı Mürdümük-1 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri (Tekirdağ-Süleymanpaşa)

Çeşitler	Çiçeklenme Tarihi	Fizyolojik Olum Tarihi	Çiçek Rengi	Yatma Durumu (1-5)*	Kışa Dayanıklılık (%)	1000 Tane Ağırlığı (g)	Biyolojik Verimi (kg/da)	Tane Verimi (kg/da)	Kes Verimi (kg/da)	Hasat İndeksi (%)
1-Gap Mavisi (st)	15.05.2022	15.06.2022	Mavi	3	95	101.5	561.6	129.9	431.7	23.2
2-Karadağ (st)	16.05.2022	14.06.2022	Mavi	3	95	94.0	514.0	113.4	400.6	22.1
3-Gürbüz (st)	15.05.2022	14.06.2022	Mavi	3	95	74.9	518.4	80.6	437.9	15.5
4-T-52	13.05.2022	12.06.2022	Beyaz	2	95	167.7	616.4	135.1	481.3	21.9

(*)1= dik, 2 = yarı dik, 3= orta, 4= yarı yatık, 5= yatık

Çizelge 10. 2022-2023 Yılı Mürdümük-1 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri (Manisa-Beydere)

Çeşitler	Çiçeklenme Tarihi	Fizyolojik Olum Tarihi	Çiçek Rengi	Yatma Durumu (1-5)*	Kışa Dayanıklılık (%)	1000 Tane Ağırlığı (g)	Biyolojik Verimi (kg/da)	Tane Verimi (kg/da)	Kes Verimi (kg/da)	Hasat İndeksi (%)
1-Gap Mavisi (st)	14.04.2023	13.07.2023	Mavi	2	100	125.1	346.5	104.7	451.2	23.3
2-Karadağ (st)	14.04.2023	13.07.2023	Mavi	2	100	136.3	317.7	89.2	406.9	22.0
3-Gürbüz (st)	10.04.2023	12.07.2023	Mavi	2	100	125.7	290.2	57.0	347.2	16.4
4-T-52	19.04.2023	17.07.2023	Beyaz	2	100	182.1	400.2	118.2	518.4	22.9

(*)1= dik, 2 = yarı dik, 3= orta, 4= yarı yatık, 5= yatık

Çizelge 11. 2022-2023 Yılı Mürdümük-1 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri (Kocaeli-Çayırova)

Çeşitler	Çiçeklenme Tarihi	Fizyolojik Olum Tarihi	Çiçek Rengi	Yatma Durumu (1-5)*	Kısa Dayanıklılık (%)	1000 Tane Ağırlığı (g)	Biyolojik Verimi (kg/da)	Tane Verimi (kg/da)	Kes Verimi (kg/da)	Hasat İndeksi (%)
1-Gap Mavisi (st)	23.04.2023	20.07.2023	Mavi	2	100	120.0	429.5	104.0	325.5	24.2
2-Karadağ (st)	15.04.2023	13.07.2023	Mavi	2	100	126.2	408.9	93.6	315.3	23.0
3-Gürbüz (st)	14.04.2023	13.07.2023	Mavi	2	100	123.3	353.2	59.4	293.8	16.8
4-T-52	22.04.2023	20.07.2023	Beyaz	2	100	178.1	497.0	117.7	379.3	23.8

(*)1= dik, 2 = yarı dik, 3= orta, 4= yarı yatık, 5= yatık

Çizelge 12. 2022-2023 Yılı Mürdümük-1 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri (Samsun-Tekkeköy)

Çeşitler	Çiçeklenme Tarihi	Fizyolojik Olum Tarihi	Çiçek Rengi	Yatma Durumu (1-5)*	1000 Tane Ağırlığı (g)	Biyolojik Verimi (kg/da)	Tane Verimi (kg/da)	Kes Verimi (kg/da)	Hasat İndeksi (%)
1-Gap Mavisi (st)	19.04.2023	22.06.2023	Mavi	1	95.6	500.0	126.9	373.1	2.9
2-Karadağ (st)	19.04.2023	22.06.2023	Mavi	1	130.4	590.7	159.4	431.2	3.7
3-Gürbüz (st)	30.03.2023	20.06.2023	Mavi	1	51.0	356.0	98.6	257.4	2.9
4-T-52	22.04.2023	23.06.2023	Beyaz	1	175.2	500.0	128.0	372.0	3.6

(*)1= dik, 2 = yarı dik, 3= orta, 4= yarı yatık, 5= yatık

Çizelge 13. 2022-2023 Yılı Mürdümük-1 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Değerleri (Tekirdağ-Süleymanpaşa)

Çeşitler	Çiçeklenme Tarihi	Fizyolojik Olum Tarihi	Çiçek Rengi	Yatma Durumu (1-5)*	Kısa Dayanıklılık (%)	1000 Tane Ağırlığı (g)	Biyolojik Verimi (kg/da)	Tane Verimi (kg/da)	Kes Verimi (kg/da)	Hasat İndeksi (%)
1-Gap Mavisi (st)	2.05.2023	10.06.2023	Mavi	3	95	124.6	298.0	61.6	236.4	20.7
2-Karadağ (st)	3.05.2023	9.06.2023	Mavi	3	95	123.0	231.2	49.0	182.2	21.2
3-Gürbüz (st)	2.05.2023	9.06.2023	Mavi	3	95	117.8	347.2	42.6	304.6	12.4
4-T-52	1.05.2023	7.06.2023	Beyaz	2	95	127.9	306.4	64.8	241.6	21.2

(*)1= dik, 2 = yarı dik, 3= orta, 4= yarı yatık, 5= yatık

Çizelge 14. 2022 Yılı Mürdümük-1 Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Teknolojik Analiz Değerleri (Tekirdağ/Süleymanpaşa)*

Çeşitler	Kuru Madde (%)	Ham Protein (%)	Ham Selüloz (%)	NDF (%)	ADF (%)	ADL (%)	NYD	SKM (%)	KMT (%)
1-Gap Mavisı (st)	89.9	31.6	6.5	21.8	10.2	0.6	346	81.0	5.5
2-Karadağ (st)	90.4	31.4	6.1	18.8	9.3	0.7	405	81.7	6.4
3-Gürbüz (st)	90.1	32.5	6.9	15.6	11.5	0.6	476	80.0	7.7
4-T-52	90.1	31.4	5.5	23.4	8.5	0.2	327	82.3	5.1

KM: Kuru Madde, HP: Ham Protein, HS: Ham Selüloz, NDF: Nötral Deterjan Çözeltisinde Çözünmeyen Lif, ADF: Asit Deterjan Çözeltisinde Çözünmeyen Lif, ADL: Asit Deterjan Çözeltisinden Sonra Kuvvetli Asitte Çözünmeyen Lignin. KMT: Kuru Madde Tüketimi, SKM: Sindirilebilir Kuru Madde, NYD: Nisbi Yem Değeri.

*Analizler Uluslararası Hayvancılık Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğüne Yaptırılmıştır.